

РЕШЕНИЕ

№ 79

гр. Габрово, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ГАБРОВО, СЪСТАВ I, в публично заседание на пети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Веселина Топалова

Членове: И. Димова
Симона Миланези

при участието на секретаря Весела Хр. Килифарева
като разгледа докладваното от Веселина Топалова Въззивно гражданско дело
№ 20244200500007 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на И. К., чрез проц. представител адв. В.К. против решение № 70/31.10.2023 г., постановено по гр.д. № 188/2022 г. по описа на Районен съд гр. Трявна.

Твърди се, че решението било неправилно и незаконосъобразно, противоречало на всички събрани по делото доказателства.

Неправилно съдът приел, че искът бил предявен в едногодишния срок. Жалбоподателката счита, че искът е бил предявен след четиринадесет години и надарената нямала никакво задължение да гледа своя баща ищец, който знаел, че тя живее преимуществено в Южна Африка.

В жалбата се сочи още, че целта на К. при даряване на имота била да го запази, тъй като неговата сестра възнамерявала да дари своя дял на църквата. Жалбоподателката заявява, че никога не била пречила на своя баща да ползва имота в гр. Трявна, тъй като тя живее преимуществено в чужбина и не поддържа никакъв контакт с него, като подчертава, че той не поддържал връзка и с другата си дъщеря. Не отговаряло на истината изложеното в обжалваното решение относно пълна неблагодарност на дъщерята към своя

баща и категоричен отказ от даване на издръжка, от която баща ѝ се нуждае.

Иска се да бъде отменено обжалваното решение и да бъде постановено друго, с което искът да бъде отхвърлен.

В срок е постъпил писмен отговор от ответника по жалбата, с който същата се оспорва и се излагат аргументи относно нейната неоснователност.

Съдът, като взе предвид доводите на страните и доказателствата по делото, приема следното:

Правомощията на въззивната инстанция са ограничени в пределите на чл. 269 ГПК, който предвижда, че при произнасяне по значимите за изхода на спора въпроси въззивният съд е ограничен от съдържанието на въззивната жалба, с изключение на въпросите, касаещи валидността и допустимостта на решението, както и когато трябва да се осигури приложението на императивна материално правна норма, или се следи служебно за интереса на страна в производството./ ТР № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

След извършената проверка, съдът констатира, че решението е валидно и допустимо, а разгледано по същество правилно.

Безспорно е установено по делото пред първоинстанционния съд, че с нотариален акт № 82 от 04.08.2008г., том 3, рег.№ 3115, по дело №439/2008г. на нотариус № 516 С.И. ищецът дарява на дъщеря си И. К. $\frac{1}{2}$ идеална част от апартамент в гр.Трявна, ул.“*****” с площ от 63,97 кв.м., състоящ се от кухня, спалня, дневна, сервизни помещения и две тераси, задно с $\frac{1}{2}$ идеална част от избено помещение № 1, заедно с $\frac{1}{2}$ идеални части от 3,05% идеални части от общите части на сградата и от отстъпеното право на строеж върху поземления имот, в който е построена, а надарена приела дарението с благодарност.

Безспорно е също, че около тридесет години И. К. живее в чужбина, както и обстоятелството, че не поддържа никаква връзка и отношения с баща си.

Ответникът по жалба е на 77 години, единственият постоянен източник на доходите му е от пенсия, която към м. юни 2023 г. е 702.80 лв. По делото няма твърдения и не са представени доказателства, ищецът да разполага с други средства или имущество, с които да осигури издръжката си.

Поред първоинстанционния съд са разпитани свидетелите С.М. и Е.С.,

които заявяват, че през 2020г. започнало влошаване на здравословно състояние на ищеца. След прекаран Ковид преди около две години здравословните му проблеми станали сериозни и налагали редовно лечение и прием на медикаменти. Ищецът не можел да посрещне необходимите разходи за лечение и издръжка чрез дохода си от пенсия и се нуждаел от допълнителни средства, поради което двете свидетелки му помагали в рамките на възможностите си. Със св. С.М. ищецът живеел от 4-5 години в нейния дом. Тя твърди, че лекарствата, които се налагало да приема заради заболявания на сърдечно съдовата система, черен дроб и далак, били на стойност около 500 лв. Освен това трябвало да спазва строга диета, което налагало допълнителни средства, предстояла му операция на очите, поради влошеното здравословно състояние се налагало често да постъпва за болнично лечение, бил много отпаднал и трудно се придвижвал. Опитал се да се свърже с дъщеря си, но тя не се отзовала.

По делото е представена медицинска документация, от която се установява, че ищецът страда от цероза на черния дроб, хиретонично сърце, външни хемороиди, тубулоинтерстициален нефрид, задух, начална старческа катаракта, която налага оперативна намеса.

При така установената фактическа обстановка, от правна страна съдът приема следното:

Предявеният иск е с правно основание чл.227 ал.1 б. "в" ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 227, ал. 1, б. "в" ЗЗД дарението може да бъде отменено, когато дареният отказва да даде на дарителя издръжка, от която той се нуждае. А нормата на чл. 227, ал. 3 от ЗЗД предвижда, искът да бъде предявен в едногодишен срок откакто на дарителя са станали известни основанията за отменяване на дарението.

За да може да бъде установен със сигурност началният момент на срока по посочената правна норма, трябва да са налице категорични данни, че надареният знае за волята на дарителя да иска издръжка от него. Знанието на надарения за намеренията на дарителя и волеизявлението му фиксира момента, от който двете страни по дарението са в равнопоставено положение в един бъдещ процес по неговата отмяна. Поради това съдебната практика приема за покана и директното предявяване на иска по чл. 227, ал. 1 ЗЗД. Когато е налице покана, преди предявяване на иска, преклузивният срок по

чл. 227, ал. 3 ЗЗД започва да тече от получаването ѝ или узнаването ѝ от надарения. При липса на изрична покана, за такава се счита подадената искова молба, какъвто е процесният случай/ в този смисъл № 186 от 25.10.2017 г. по гр. д. № 5147/2016 г., IV г.ВКС/. По делото е представена писмена покана, но не се доказва тя да е достигнала или да е известна на ответницата по делото. Поради това едногодишният срок за предявяване на иска започва да тече от датата, когато надарената е получила исковата молба. Изложеното налага извода, че е спазен едногодишния срок за предявяване на иска и същият е процесуално допустим.

Предпоставките, които са основание за отмяна на дарението по този законов текст, включват три групи обстоятелства - изпадането на дарителя в трайна нужда от издръжка и липсата на средства за неговото съществуване (материалните му възможности не позволяват да покрие нуждите си); отправено искане (покана) до надареното лице и достигане на същото до знанието на дарения и отказ /изричен или мълчалив/ на последния да даде исканата издръжка. В тежест на ищеца, съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК, е да установи наличието на посочените предпоставки.

"Трайната нужда" е налице, когато дарителят не е в състояние сам да се издържа от притежаваните от него средства и имуществва, която е обусловена от неговата възраст, конкретните му битови и здравословни нужди, материално състояние и от реалната възможност да реализира допълнителни доходи, както и от размера на необходимите му разходи за покриване на нуждите му от жилище, храна, ток, отопление, медицинско обслужване, лекарства и др. Съдът следва да вземе предвид и обстоятелството дали доходите на дарителя са по-ниски от определения от държавата размер на линията на бедност.

Следва да се установи какъв е размера на средномесечната издръжка на едно лице за процесния период според статистиката. Нуждата трябва да съществува, било към датата на поканата, отправена преди подаване на исковата молба, било към датата на исковата молба, която също има ефекта на покана, или поне към датата на приключване на съдебното дирене в последната инстанция, която решава спора по същество.

Освен това, съдът да съобрази и дали дареният има материална възможност, дали поради липса на достатъчно средства при даването на

издръжка на дарителя, той би поставил себе си и лицата, които е длъжен да издръжка по закон в по-лошо положение от това на дарителя, в какъвто смисъл е ТР № 1 от 21.10.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2013 г., ОСГК.

Обсъждайки събраните по делото писмени и гласни доказателства, съдът приема за установено, че доходите на ищеца са по-ниски от минимално необходимата му сума за задоволяване на ежедневните битови потребности от храна, лекарства, отопление и др. Безспорно е установено изпадането на дарителя в трайна нужда от издръжка, която потребност е налице преди и към датата на подаване на исковата молба и към приключване на съдебното дирене във въззивната инстанция. Единственият сигурен доход на ищеца е този от пенсия, която е 702 лв. Доказателствата по делото сочат на трайно влошаване на здравословното състояние на ищеца след 2020 г., което не се оспорва от ответницата. Това обстоятелство наложило множество допълнителни разходи за закупуване на лекарства и медикаменти, медицинско обслужване, спазване на строга диета, свързана също с допълнителни разходи, болнично лечение и закупуване на материали, които не се заплащат от НЗОК. Размерът на пенсията, която той получава е крайно недостатъчна, като се има предвид, че по данни на НСИ стойността на разходите за месечна издръжка на един човек е в размер малко над 1000 лв. за 2023 г., а линията на бедност за 2022 г. също по статистически данни е 525.92 лв., а през 2023 г. 504 лв., малко под размера на получаваната пенсия от ответника по жалбата. Напредналата възраст и здравословното му състояние не му дават възможност да реализира допълнителни доходи от труд. По делото няма твърдения и не са представени доказателства, ищецът да разполага с други средства или имущество, с които да осигури издръжката си. Установи се, че повече от половината от пенсията, около 500 лв. са необходими на дарителя за закупуване на лекарства за лечения на заболяванията от които страда, за осигуряване на медицински грижи и заплащане на консумативи във връзка със лечението му. Обстоятелството, че към настоящият момент живее със св. М. в нейното жилище, както и че тя и св.С. го подпомагат финансово според възможностите си, не му дава сигурност, че това фактическо положение ще продължи и в бъдеще.

Въпреки опитите за осъществяване на контакт с ответницата, последната изцяло се е дезинтересирала от проблемите на баща си, като не се е отзовала на отправеното искане за предоставяне на издръжка и грижи. По

делото ответницата не е твърдяла и не е доказала, че чрез даването на издръжка би поставила себе си или лица, които издържа в по-неблагоприятно положение, поради което отказът ѝ да дава издръжка е неоправдан.

Поради изложеното, съдът намира, че искът е основателен и доказан, поради което следва да бъде уважен.

До същите крайни изводи е достигнал и първоинстанционният съд, поради което решението следва да бъде потвърдено, а жалбата оставена без уважение, като неоснователна.

Процесуалният представител на жалбоподателката е направил възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение от ответника по жалбата.

От представеният по делото договор за правна защита и съдействие, се установява, че за представителство и защита пред въззивната инстанция е договорено възнаграждение в размер на 1200 лв., което е заплатено изцяло в брой от ответника по жалбата.

Предвид задължителния характер за всички съдилища, на основание чл. 633 ГПК, на решението на СЕС по дело С-438/22, размерите на адвокатските възнаграждения в НМРАВ могат да служат само като ориентир при определяне служебно на възнаграждения, но без да са обвързващи за съда. Тези размери, както и приетите за подобни случаи възнаграждения в НЗПП, подлежат на преценка от съда с оглед цената на предоставените услуги, като от значение следва да са: видът на спора, интересът, видът и количеството на извършената работа и преди всичко фактическата и правна сложност на делото.

Определяща при намаляване на разноските за адвокатско възнаграждение при приложение на чл. 78, ал. 5 ГПК е фактическата и правна сложност на делото. Тъй като в случая въззивното производство не се характеризира с голяма фактическа и правна сложност, предвид това, че се е развило в едно съдебно заседание, в което не са събирани нови доказателства и не са извършвани други процесуални действия, адвокатското възнаграждение, заплатено от ответника по жалбата, следва да бъдат намалено до сумата от 740 лв., които жалбоподателката следва да бъде осъдена да заплати на ответника по жалбата.

На основание изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 70/31.10.2023 г., постановено по гр.д. № 188/2022 г. по описа на Районен съд Трявна.

ОСЪЖДА И. Д. К., ЕГН ***** СЪДЕБЕН АДРЕС ГР. Добрич, ул. ***** адв. В.К., да заплати на Д. М. К., ЕГН ***** от гр.Добрич, ул. “***** направените разноси пред въззивната инстанция в размер на 740 лв.

Решението не подлежи на обжалване на основание чл.280 ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____